

34(094.5)
(497.1)

Поштарина плаћена

Год. XII

НОВИ САД 15.-IV. 1932.

Бр. 4

ЗБИРКА
ЗАКОНА
МИНИСТАРСКИХ НАРЕДАБА
И УРЕДАБА
И
ЗБИРКА
ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

XII

1932

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ:

Др. НИКОЛА Ј. ИГЊАТОВИЋ

ПРЕТСЕДНИК АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У НОВОМ САДУ

Садржај: 12. Уредба о награди дневничара. — 13. О лекарским наградама. — 14. Закон о укидању Врх. Законод. Савета. — 15. Конвенција с Мађарском — 16. Пренос среског суда у Уљму — 17. Уредба о дану преноса. — 18. Таксирање молбе за упис права власништва. — 19. Таксирање меница. — 20. Заменичка пуномоћ. —

Садржај: 41. Одобрење поравнања. — 42. Одгађање извршења казне. — 43. Наредба 4420-1918. Ништавост уговора. — 44. Поступак по § 75 Гпп Менична способност и бианко меница. — 45. Добронамерни купац. Јавност граунтовнице. — 46. Изгубљена исправа. — 47. Тужбени захтев. Време издржавања небрачне деце. — 48. Груба неблагодарност. — 49. Отштета због раскида уговора. — 50. Пријава призива. — 51. Враћање оптужнице. — 52. Издржавање небрачног детета од стране природног оца. — 53. Отпуштање намештеника без отказа. — 54. Плодоуживање. — 55. Закуп. — 56. Задруга. — 57. Издржавање ванбрачног детета. — 58. Сведоци. —

ШТАМПАРИЈА БРАЋЕ ГРУЈИЋА — НОВИ САД

Нове књиге

Др. Бертолд Ајзнер: Женска конференција за изједначење Меничног права. Стр. 74.

Основи меничног права и коментар новог меничног закона од Д-ра Томе Павловића, сенатног председника при Апелационом суду у Н. Саду. Стр. 494.

Уводни закон у грађ. парнични поступак са тумачењем Николаја Пахорукова, инспектора Министарства правде.

Станарински статут слоб. краљ. града Новог Сада, превео и средио односну судску праксу Др. Ника Јов. Игњатовић, председник Апелационог суда у Н. Саду.

Кривични обрасци уз нови Кривични законик, поступник и правилник. Саставио Др. Бранко Маширевић, председник Окружног суда у Сомбору.

Др. Александар Гавела, судија окр. суда у Н. Саду: Практични руковођ кривичног судског поступка с обрасцима.

Николај Д. Пахоруков: Кривични законик за Краљевину Југославију (збирка закона св. 1).

41.

Одобрење поравнања не дира у веровничково право стечено хипотеком на шерет дужникових некретнина.

(Апелациони Суд у Н. Саду
Вп. VI. 1965-931.)

Апелациони суд рекурс Ј. П. Б. у Б. одбацује. Уједно по званичној дужности допуњује решење окружног суда у Б. Ц. бр. Пн. 237-11-293 од 22. септембра 1931 г. тако да у диспозитивном делу истог, а пре разлога има се уметнути овај додатак: „Заложно право укњижено у користи веровника Ј. п. б. у Б. са решењем среског као земљишнокрњичног суда у В. бр. 2146 и 1637-1931, а на шерет некретнина дужника уписаних у грунт. зап. бр. 15865 и 20816 града В. остаје са овим поравнањем нетакнуто.“

Разлоги: Рекурент тражи да се нападнуто решење окружног суда, којим је одобрено поравнање или допуни тако, да се њему рекуренту призна право одвојеног намирена из некретнина дужника или пак да се укине односно ускрати одобрење поравнања.

Апелациони суд је тај рекурс одбацио као по закону искључен, јер не постоји ни један од случајева наведених у § 70 зак. о поравнању, али је ипак нападнуто решење по званичној дужности допунио и то из ових разлога.

Рекурент гласом § 54 зак. о пр. не може тражити ускрату одобрења или како се он изражава укидање одобрења, јер је он сам гласао за то поравнање.

Захтев ради признања права на одвојено намирена, које су право рекуренту некоји веровници оспорили, не може се коначно решити у поступку ванстечајног принудног поравнања, јер је то питање предмет спорног контрадикторног поступка, а поступак ванстечајног поравнања је неспоран, ванпарничан поступак.



Чл. 9. ст. 321

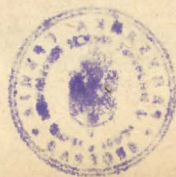
Пошто је пак судија поравнања у записнику од 18 априла 1931 г. ненадлежно донео решење у погледу тог разлучног права рекурента, а суд поравнања у своме решењу којим одобрава поравнање није се ни једном речју осврнуо на то спорно питање, које спада под одредбу § 47 и 48 зак. о поравнању а са тиме у вези и под одредбу § 52 зак. о пор. то је у смислу § 51 истог зак. требало по званичној дужности установити, да одобрење поравнања не дира у веровниково право стечено са хипотеком на терет дужникових некретнина. Та је допуна била потребна да се избегне неизвесност, која је створена са гореспоменутим решењем судије поравнања од 18 априла 1931 г. и пошто у поступку није расветљено да ли постоји случај из т. 3. § 52. зак. о пор. ради облигаторног ускраћења одобрења поравнања. Нови Сад, 18. новембра 1931 г.

42.

Према наређењу другог одељка §-а 418. крив. пост. Окружни суд може једаред на молбу осуђеника допустити одгађање почетка извршења казне лишења слободе, која не пролази годину дана, због разлога наведених у првом одељку овог §-а, најдаље на три месеца, пошто је пресуда стала на правну снагу. Дуже одгађање, али не преко шест месеци може из особито важних разлога допустити само Апелациони суд на предлог првостепеног суда.

(Сто седморице Одељ. Б. у Загребу,
Кре 53-31-4)

Наредбом 30 септембра 1930 Кно 288-30-2 Вишег Земаљског суда у Сплиту и рјешењем 20 октобра 1930 Окружног суда у Котору повријеђен је формални закон у другом одељку § 418 крив. пост.



Разлози: Наредбом 2 августа 1930 Кре 4-30-19 Котарског суда у Будви позвао је Р. Н. нека у року од осам дана наступи извршење казне лишења слободе од два мјесеца строга затвора, ударене му правомоћном пресудом Окружног као призивног суда у Котору од 5 јула 1930. Кпр. 43-30-5.

Молбом 12 августа 1930 управљеном Котарском суду у Будви, осуђени је Р. затражио одгађање почетка извршења те казне до 1 новембра 1930 из разлога наведених у првом одељку § 418 крив. пост. Ту је молбу Котарски суд у Будви прослиједио за рјешење Окружног суда у Котору у смислу § 418 II крив. пост., а Окружни суд у Котору ју је уступио за мериторно рјешење Вишем земаљском суду у Сплиту, кога је сматрао за то стварно надлежним.

Виши је земаљски суд у Сплиту својом одлуком 30 септембра 1930 Кно 288-30-2 повратио речену молбу Р. Н. Окружном суду у Котору са наредбом, нека је мериторно ријеши, јер да је он за то стварно надлежан у смислу другог одељка § 418 крив. пост. Услијед тога је Окружни суд у Котору издао ријешење 20 октобра 1930 г. Кно 169-30 којим је удовољио молби и допустио затражено одгађање до 1 новембра 1930 г. Обје напред споменуте одлуке вријеђају формални закон у пропису другог одељка § 418 крив. пост.

Према наређењу другог одељка § 418 крив. пост. Окружни суд може једаред на молбу осуђеника допустити одгађање почетка извршења казне лишења слободе, која не пролази годину дана, због разлога наведених у првом одељку овог параграфа најдаље на три мјесеца, пошто је пресуда стала на правну снагу. Дуже одгађање, али не преко шест мјесеца, може из особито важних разлога допустити само Апелациони суд на предлог првостепеног суда.

Напред споменута пресуда Окружног као призивног суда у Котору постала је правоснажна према наређењу

§ 412 крив. пост. први одјељак дана 5 јула 1930 г. јер је тога дана та пресуда била објављена на призивном јавном претресу (§§ 403 II, 404 VII, 424 I у вези са §§ 288, 290 односно 356 II крив. пост.) у присутности осуђеног Р. и јер се ова пресуда Окружног као призивног суда у Котору не може побијати даљим редовним правним лијеком (§ 410 први одјељак крив. пост.)

Према наређењу § 414 крив. пост. свака се правноснажна пресуда има извршити одмах ако је утврђено да извршењу не стоји на путу никаква сметња (§ 415, 418, 419 крив. пост.) а старешина је суда првог степена, који је изрекао пресуду, дужан да нареди, да се правноснажна пресуда одмах изврши (§ 412 други одјељак крив. пост. § 11 зак. о извршењу казне лишења слободе.)

Осуђени је Р. напред споменутом молбом затражио одгађање почетка извршења правноснажно ударене казне лишења слободе до 1 новембра 1930, дакле за вријеме дуже од три мјесеца рачунајући од дана 5 јула 1930 г. Ради тога је затражено одгађање почетка, извршења правноснажно ударене казне лишења слободе према напред поменутим законским прописима могао допустити само Виши земаљски суд у Сплиту. Јер он то није учинио, него је одлуком 30 септембра 1930 г. Кно 288-30 наредио Окружном суду у Котору, нека у својој надлежности мериторно ријеши ту молбу и јер је Окружни суд у Котору 20 октобра 1930 г. Кно 169-30 мериторно ријешио ту молбу и дозволио затражено одгађање почетка извршења правноснажно ударене казне лишења слободе, повријеђен је формални закон у пропису § 418 крив. пост.

Ваљало је ради тога удовољујућ захтјеву Врховног државног тужиоштва на одбрану Закона по §§ 41 и 357 крив. пост. на основу § 357 крив. пост. констатирати поврједу закона.

Враћају се списи које је овамо доставио Врховни државни тужилац у Столу седморице одј. Б. са захтјевом за заштиту закона од 8 марта 1931 год. посл. бр. Кнс 136-30 с налогом да даље по закону поступите.

Сто Седморице Одјељење Б.

У Загребу дне 17 марта 1931.

Види: XII. 3. и 4.

43.

1. За ваљаност уговора о исправци погрешног груншовног стања, није потребна исправа по наредби 4420-918. — II. На ништавност неког правног посла може се позивати свако, дакле и такво лице, које у том послу није учествовало као уговорна странка.

(Одељ. Б. беогр. Касац. суда,
Г. 49-1929.)

Касациони суд, Б. Одељење у Н. Саду услед ревизионе молбе тужитеља разрешава пресуду призивног суда и упућује тај суд на даљи поступак и доношење нове одлуке у којој ће имати да реши и питање, која ће странка да сноси трошкове, који се у ревизионом поступку овим установљавају за тужитеља у износу од 520 дин. а за туженога у износу од 620 дин.

Разлози: По излагању тужитеља спорно земљиште у површини од пола јутра припало је приликом раздео-бе очинског иметка 1912 год. стрицу тужитељеву Ј. С. који је ту земљу одмах узео у посед, но приликом грун-товног спровађања грешком ово земљиште преписано је на туженога, другог стрица тужиоцевог.

Када је касније жена Ј. Светозара распродавала земљу, коју је од мужа добила, продала је и једну пар-целу од пола јутра која је сачињавала власништво ту-

жиоца. Да би тужилац пристао на ову продају жена пок. Ј. Светозара именом Сидонија, уступила је у замену спорну парцелу тужитељу, за коју се тада испоставило да она у грунтовници стоји на имену туженога.

Тужени је наводно пристао, да се грунтовно стање према фактичном исправи.

Но све је ипак остало по старом до 1923. год. када је тужени ушао и у посед спорног земљишта.

Тужени нориче ово излагање тужитељево.

Према стању ствари, како га је изложио тужилац — између Ј. Сидонија и туженога није било речи о отуђивању некретнине, него о исправци погрешног грунтовног стања, за коју није потребно да постоји нека исправка, а чак ни пристанак туженога. Но друкчије стоји ствар са одношајем између тужитеља и Ј. Сидоније. Овде је по среди једна замена некретнина, дакле, једно отуђивање, те према томе се у погледу овог имају применити одредбе Мин. Наредбе број: 4420-918. будући да не предлеже случајеви из 1-3. т. 1. §-а те Наредбе, у којима се та наредба неби имала применити на отуђивања, ако су учињена пре донашања упитне Наредбе.

Правно је правило да се на ништавност неког правног посла може сваки позивати, дакле и такво лице које у том послу није било уговарајућа странка.

Како пак већ цитирана Мин. Наредба изриче да је за ваљаност правног посла отуђивања некретнина потребно, да се о правном послу сачини исправка, те се такав правни посао, о ком нема исправе, следствено има сматрати ништавним, то се на ову неваљаност посла може позивати и тужени који није уговарајућа странка била у послу замене.

Ово право туженога неби постојало само онда, да се он тога права одрекао, т. ј. да се тужени непосредно према тужитељу обвезао био на издавање грунт. табуларне исправке.

Осим овога случаја приговор туженога неби могао имати последице још онда, да је тужилац од Ј. Сидоније набавио накнадну писмену потврду наводно учињене замене, или пак да је стекао цесију њезиног права на исправку према туженоме или пак све ово издејствовао путем парнице. Како је тужилац нудио доказа на те две битне околности, да је спорна некретнина само грешком преписана на туженога и да се је тужени непосредно према њему обвезао на исправку грунт. стања, то је призивни суд повредио формално право када је мимоишао доказивање на ове две битне околности, те је према томе ваљало пресуду призивног суда разрешити и упутити тај суд на даљи поступак и доношење нове одлуке. Расположење о трошковима оснива се на 509. §. гпп.

Нови Сад, 31. маја 1929. године.

* * *

Ad I. види: I. 3. 46. II. 35. III. 126. 133. IV. 12. 89. V. 6. 9. 53. 89. 90. VII. 23. 71. 84. VIII. 14. 15. 62. 182. IX. 3. 16. X. 75. 85. XII. 13.

44.

1. *Околност, да је странка увучена у парницу и ако није имала парничну способност односно није била законито заступљена, има само шу последицу, да се та грешка у смислу §-а 75. Гпп. исправи (у колико је то могуће), а никако нема шу последицу, да се прошивна странка безусловно одбије без поступка по §-у 75. — II. За пресуђивање тога, да ли је странка која је стављена под старашељство имала меничну способност, није меродаван датум бианко менице, већ време када је дужник шу меницу стварно потписао.*

Касац. суд О. Б. у Н. Саду, Г. 1069-1929.

Касациони Суд Б. Одељење одбија ревизиону молбу тужитеља обнове Ш. С. и осуђује га да К. М-у на руке правозаступника му плати у року од 15 дана под претњом принудног извршења у име ревиз. трошкова 670 дин.

Разлози: Околност да је странка у парницу увучена и ако није имала парничку способност или да није била заступљена од стране законитог заступника, има само ту последицу да се погрешка има исправити у смислу 75 §-а г. п. п. — а у колико је то могуће, но нема ту последицу да се противник са својом тражбом безусловно одбије и ако је иста основана и ако је учињена погрешка у заступању и смислу 75 §-а г. п. п. — отклоњена. Према томе призивни суд правилно је поступио када је траженој обнови парнице у смислу 4 т. 563 §-а г. п. п. — а са разлога да тужена странка није била законито заступљена, дао места, но ипак се је упустио у разматрање и меритума ствари.

Стога није основана она жалба ревизионе молбе молитеља обнове да је призивни суд требао менични платежни налог, издат против лица које је под старатељством безусловно ставити ван крепости само зато јер законити заступник није био извештен. — Што се пак тиче ревизионе жалбе у меритуму ствари иста такођер није основана, јер је по установљењу призивног суда утужена меница од стране молитеља ревизије потписана пре но што је он стављен под старатељство и тиме изгубио меничну способност.

Приговор ревизионе молбе да је као дан потписивања менице једино меродавна садржина менице, и да против те садржине нема места доказивању, није тачна, јер менични закон то не забрањује када није у питању добронамерна трећа особа.

Онај приговор пак да је платежни налог издат против лица стављеног под старатељство а одржан у обновљеној парници против тугора није уместан, јер ту-

1) одредити да му штићеник одређених дана мора доћи у суд ради полагања рачуна о своме раду, понашању и животу;

2) опозвати условни отпуст лицима која су условно пуштена из завода за задржање по ново издржаној казни или из завода за рад;

3) опозвати раније отпуштање лицима из завода за лечење пијаница;

4) опозвати условно одлагање извршења изречене казне;

5) одредити пооштрени заштитни надзор који ће изузетно вршити полицијске власти.

Одредбе под 1) до 5) моћи ће суд донети и по тражењу помоћника законског заступника као и својте штићеника.

§ 64.

Заштитни надзор престаје по сили закона или по одлуци судећег суда:

1) ако је истекло одређено време заштитног надзора;

2) ако је циљ надзора постигнут;

3) ако је настала потреба да се донесе одлука у смислу § 63 ове Уредбе; и

4) ако је штићеник лишен слободе.

Одлуку о престанку заштитног надзора суд доноси по свом слободном уверењу како у случају кад поступак предузими по званичној дужности, тако и у случајевима када то ради на предлог помоћника, законског заступника штићеника или његове својте.

§ 65.

О престанку заштитног надзора суд ће обавестити помоћника, штићеника и његовог законског заступника, односно лице на чији је предлог донесена одлука о престанку заштитног надзора.

§ 66.

Штићеник, његов законски заступник и његова

својта имају право жалбе судећем суду против сваког поступка или наредбе помоћника. Решење судећег суда донето по овим жалбама одмах је извршно.

3) Протеривање (§ 57 К. з.)

§ 67.

Суд који је наредио меру протеривања из кога места или из Краљевине Југославије, доставиће своју извршну одлуку надлежној управној власти, односно надлежном државном тужиоцу ради извршења.

Ако осуђени странац издржава казну лишења слободе, или је на основу одлуке власти смештен у који завод, суд ће обавестити надлежну управну власт о томе где се странац налази, када се започиње и када свршава казна, односно када ће се из завода отпустити.

Надлежна извршна власт извршиваће одлуке суда преко својих органа а по прописима који у опште вреде за протеривање.

4) Забрана вршења извесног позива или заната (§ 58 К. з.)

§ 68.

Суд који је наредио забрану извесног позива или заната обавестиће о својој извршној одлуци надлежну управну власт и стручну комору, а по потреби и месну полицијску власт. Истовремено суд ће доставити оверен препис односне одлуке ради објављивања у стручном листу организације којој припада лице против кога је наређена забрана.

Извештај суда којим доставља своју одлуку о забрани садржаваће и означање времена кад наређена забрана почиње а кад престаје.

§ 69.

Ако би лице и против наређене забране вршило позив или занат који му је забрањен, поступиће се по

прописима који важе за лица која неовлашћено врше позиве или занате.

5) Одузимање предмета (§ 59 К. з.)

§ 70.

Пресуде, којима је правноснажно изречено, да се какви предмети имају одузети, уништити или неупотребљивим учинити, извршују се, ако ти предмети нису већ на чувању код суда, тако да се осуђеник позива да их за осам дана преда суду: ако се не одазове овом позиву наредиће надлежни суд да се те ствари одузму од осуђеника или од лица, код кога се, или од власти, код које се за њ чувају, и да се предаду суду на чување. Ако су предмети одузети у корист фонда за подизање казних завода и завода за васпитање и поправљање, продаће се на најближој судској јавној продаји и испод процене а новац ће се предати томе Фонду; иначе ће се предмети уништити или неупотребљивима учинити ако нису подесни за криминални музеј.

Ако се тиче одузимања предмета који се односе на прављење домаћег или страног лажног металног или папирног новца, таксених или поштанских марака, суд ће наредити одузимање таквих предмета у колико се већ код њега не налазе, и по свршеном поступку послаће их на чување оним властима или установама које су позване да издају метални и папирни новац или таксаве или поштанске марке.

ГЛАВА ТРЕЋА

Прелазне и завршне одредбе

§ 71.

Док се не подигну заводи за извршивање мера безбедности који су предвиђени овом Уредбом, поступаће се овако:

1) задржање по издржаној новој казни извршиваће се у појединим одељењима казних завода који су одређени за осуђенике-повратнике;

2) упућивање у завод за рад извршиваће се у постојећим заводима за принудан рад и то над мушким лицима у заводу за принудан рад у Старој Градишки, а над женским лицима у заводу за принудан рад у Бегуњама;

3) упућивање у завод за лечење или чување неурасуђених лица или оних са смањеном умношћивости извршиваће се и то над мушким лицима у болницама нове зграде казног завода у Лепоглави, а над женским лицима у болници женског казног завода у Бегуњама и Пожаревцу.

§ 72.

Мере безбедности поменуте у тачкама 3) и 4) §-а 71, извршиваће се и у јавним аналима које подигну каритативна друштва, општине, срезови или бановине, а имају карактер јавности према одобрењима Министарства правде, Министарства унутрашњих послова и Министарства социјалне политике и народног здравља.

§ 73.

Мере безбедности предвиђене у §-у 12 Закона о заштити јавне безбедности и поретка у Држави извршиваће се и надаље у постојећим заводима за принудан рад односно у државним узгајалиштима и домовима за васпитање малолетника.

§ 74.

Забрана похађања крчми и заштитни надзор у колико је те мере наредило Министарство правде на основу §-а 28 Закона о извршивању казни лишења слободе, извршиваће се на начин предвиђен овом Уредбом.

§ 75.

У колико у овој уредби нема посебних прописа за извршивање појединих мера безбедности примењиваће се аналогно прописи Закона о извршивању казни лишења слободе.

§ 76.

Ова Уредба ступа у живот и добија обавезну снагу од дана обнародовања у „Службеним новинама“. Тада престају важити сви прописи ранијих уредаба или наређења која би била противна прописима ове Уредбе.

Министар правде,
Др. М. Сршкић с. р.

12.

На основу §-а 166 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 године прописује се ова

УРЕДБА

о величини награде дневничара у ресору
Министарства правде.

Члан 1.

Награда дневничара одређује се, према врсти службе коју врше и разреду скупине у коме су постављени, по овој табели:

Редни број	ВРСТА СЛУЖБЕ	Почетна награда у разреду скупине		
		I.	II.	III.
		месечно динара		
1.	Дневничарима, који врше службу званичника, без обзира на квалификације	до 1100	до 950	до 850
2.	Дневничарима који врше службу служитеља	до 950	до 850	до 750
3.	Дневничарима са стручним техничким и занатским квалификацијама, ако врше службу која одговара овим квалификацијама	до 1200	до 1100	до 1000
4.	Дневничарима са потпуном факултетском спремом, ако врше службу која одговара овим квалификацијама	до 1400	до 1300	до 1200

Члан 2.

После сваке навршене друге године беспрекорне службе награда се може повећати, и то:

- а) дневничарима под ред. бр. 1 табеле са 50 динара;
- б) дневничарима под ред. бр. 2 табеле са 40 динара;
- в) дневничарима под ред. бр. 3 табеле са 60 динара;
- г) дневничарима под ред. бр. 4 табеле са 80 динара.

Члан 3.

Дневничарима који врше службу чувара у казним и сличним заводима и у судским затворима, одређује се награда као дневничарима под ред. бр. 1 и 2 табеле члана 1.

Члан 4.

Дневничарима који се на дан ступања на снагу ове Уредбе затекну у служби државе са већом наградом, задржавају дотадашњу награду с тим, да им се рокови за повећање награде из чл. 2 имају рачунати од дана постављења и од највише почетне награде, предвиђене за дотичну врсту службе у табели члана 1.

Члан 5.

Ова Уредба ступа на снагу на дан обнародовања у „Службеним новинама“.

Бр. 50000
31 децембра 1931 године
Београд.

Министар правде,
Др. Драг. С. Којић с. р.

Министар финансија,
Др. Мил. Р. Ђорђевић с. р.

(Ова је Уредба обнародована у „Службеним новинама“ у Броју 11. од 15 јануара 1932. године.)

13.

Распис

о лекарским наградама за секције устајалих лешева.

Број Претс. I-A-37-1952 год.

Господину

Претседнику Окружног суда

Министарство правде својим актом од 2 марта 1932 год. Бр. 18928 доставило је овом Претседништву распис следеће садржине:

Министарство Социјалне политике и народног здравља — Санитетско одељење — актом Бр: 2674 од 19-II-1932 год. доставило је следеће:

„Мој претходник, у смислу овлашћења по чл. 3. Зак. о наградама за лекарске послове од 25-IX-1921 г. упутио је Господину Министру финансија предлог, да се лекари приликом секција устајалих лешева при судбено-лекарским пословима награђују као и за секције лешева дављеничких и ексхумираних — по 100— динара.

Господин Министар сагласио се је са пом. предлогом и доставио је моме претходнику своје решење бр. 69525-31 од 12 октобра 1931 год. следеће садржине:

Поводом Вашег акта С. Бр. 10080 од 18-IX-1931., част ми је извести Вас, да се на основу чл. 3 Закона о наградама за лекарске послове од 25-XI-1921 саглашавам с Вашим предлогом: да се лекари приликом секција устајалих лешева при судбено-лекарским пословима награђују као и за секције дављеничких и ексхумираних лешева — то јест по 100— динара.“

Пошто подручно ми Министарство добија од појединих Краљевских банских управа претставке, да судови још нису обавештени о цитираном решењу и не равнају

се по њему, — то ми је част замолити Вас, Господине Министре, да бисте изволели упознати све судове са горе наведеним решењем Господина Министра финансија ради знања и једнообразног поступка приликом подношења рачуна овакве природе.

Достављајући Вам Господине Претседниче горње наређење упућујем Вас. да са садржином истог упознате све судије и остало особље тога Окружног и подручних Вам Среских судова, а о учињеном подиесите ми извештај у року од 8 дана.

Нови Сад, 8 марта 1932 год.

Др. Н. Игњатовић
претседник Апелационог суда
у Новом Саду

14.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној

КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Нашег Министра правде, а по саслушању Претседника Нашег министарског Савета, прописујемо и проглашујемо

ЗАКОН

о укидању Врховног законодавног савета

§ 1.

Врховни законодавни савет који је установљен Законом о Врховном законодавном савету и комисијама стручњака при Министарству правде од 31. јануара 1929 год. укида се даном 30 новембра 1931 године.

Пројекти закона, уредаба и правилника, који су упућени Врховном законодавном савету, а о којима Врховни законодавни савет не буде расправио до 30. новембра 1931. год. вратиће се Претседнику Министар-

ског савета. Архива Савета чуваће се у Министарству правде, заједно са архивом тога Министарства.

§ 2.

Овај закон добија обавезну снагу даном проглашења у „Службеним новинама“.

Бр. 132.436-3.739

7. новембра 1931. год.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Београд

«Обнародовано у „Служб. новинама“ 12 нов. 1931. Бр. 265-LXXXIII.)

15.

Распис

о примењивању Закона о конвенцији
са Мађарском

Број Претс. I. А. 280-1931 год.

Господину

Претседнику Окружног суда

Министарству Правде је достављено, да неки подручни земљишнокњижни судови одбијају молбе ради укњижења заложног права, траженог на темељу брисовне дозволе, издане од стране Мађарске трговачке банке у Будимпешти, с разлога, што потписи заступника Југословенске удружене банке д. д. и Српске банке д. д. у Загребу нису легализовани. Рекурс поднесен против оваке одлуке земљишно-књижног суда, надлежни окружни суд је одбио, потврдивши одлуку првостепеног суда.

Како овакав поступак подручних судова не одговара наређењима Закона о земљишним књигама, надаље одредбама Закона о конвенцији између Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Краљевине Мађарске, о регулисању дугова и потраживању у пређашњим аустријским или

мађарским крунамз (Служ. Нов. од 13. марта 1930. Бр. 58-XX), а ни чл. V. Прилога уз споменуту конвенцију — Министарство Правде ме је овластило својим актом од 5 јануара 1932 год. Бр. 145979., да путем расписа скренем пажњу подручним судовима на правилно примењивање горњих законских прописа, који се односе на брисање тражбина мађарских новчаних завода, што овим чиним.

По члану 16. горе поменуте конвенције, признанице за брисање, о којима је реч у члану V Прилога уз горњу конвенцију, не подлеже никаквом легализовању; а по члану V мало час цитираног Прилога уз конвенцију, пристанци за брисање биће установљени од поверилачких устенова, без икакве легитимације.

Према овим законским наређењима, признанице и пристанци на брисање у погледу свих оних тражбина, које потпадају под ову конвенцију, не подлеже никаквом легализовању. Пристанци за брисање морају бити — и то без легализационе клаузуле — само установљени, провиђени од поверилачких устенова, а то су Југославенска удружена банка д. д. у Загребу и Српска банка д. д. у Загребу, које врше функцију контроле у име Државе као службени депозитари.

Није тачно резонување подручних судова, да се у овом случају имају применити наређења Закона о земљишним књигама, која су као касније донесена, наводно ставила ван снаге одредбе више пута споменуте конвенције.

Овај разлог није прихватљив пре свега зато, што је уговорено међународно право увек јаче од националног права, а сем тога и зато, што и сам Закон о земљишним књигама изрично предвиђа могућност, да се одустане од тамо изреченог правила „у колико није овим или којим другим законом што друго одређено“. Споменута конвенција пак у том погледу друкчије одређује, па се већ и стога, и на основу самог Закона о земљишним књигама мора респектовати та одредба конвенције.

На основу свега овога умољавам Вас г. Претседниче, да изволите известити све подручне судове, да у смислу горње конвенције и Прилога исте конвенције, брисање заложног права оних тражбине мађарских новчаних завода на које се односи горња конвенција, спроведе и на основу нелегалizованих исправа издатих по мађарским новчаним заводима, а провиђеним нелегалizованом контролном клаузулом Југословенске удружене банке д. д. и Српске банке д. д. у Загребу.

О учињеном има ми се поднети извештај у року од 8 дана.

Нови Сад, 20 јануара 1932 године.

Др. Н. Игњатовић,
Претседник Апелационог суда
у Новом Саду

16.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Нашег Министра правде, а по саслушању Нашег Претседника Министарског савета, прописујемо и проглашујемо

ЗАКОН

о преносу седишта Среског суда из Банатског
Карловца у Уљму

§ 1.

Седиште Среског суда у Банатском Карловцу преноси се у Уљму задржавајући свој досадашњи територијални делокруг.

Министар правде се овлашћује, да одреди Уредбом дан када ће се извршити овај пренос седишта и, да нареди што је потребно за његово извршење.

§ 2.

Овај Закон ступа у живот и добија обавезну снагу када се обнародује у „Службеним новинама“.

Број 139.030-3.768

24 новембра 1931 год.

Београд

АЛЕКСАНДАР с. р.

(Обнародован у „Служб. Нов.“ од 1. дец. 1931 Бр. 281-ХС)

17.

На основу овлашћења садржаног у §-у 1. Закона од 24. новембра 1931 године, број 139.030, о преносу седишта Среског суда из Банатског Карловца у Уљу, прописујем:

УРЕДБУ

о дану преноса седишта Среског суда из Банатског Карловца у Уљу

Члан 1.

Пренос седишта Среског суда из Банатског Карловца у Уљу извршиће се дана 28. фебруара 1932 године. После тога дана сви поднесци и остали предмети упућиваће се Среском суду у Уљу.

Члан 2.

Срески суд у Уљу започеће свој рад дана 29. фебруара 1932 године.

Члан 3.

Судије и остало помоћно судско особље досадашњег Среског суда у Банатском Карловцу наступиће дужност код Среског суда у Уљу дана 29. фебруара 1932 године.

Члан 4.

Надзор око преноса намештаја, књига, аката, канцеларијског прибора и целокупног инвентара Среског

суда у Банатском Карловцу водиће службеници, које за то одреди старешина Среског суда односно заменик.

Пренете ствари, списи, уписници (регистри) и друго средиће се тако, да Срески суд у Уљу може започети редован рад дана 29. фебруара 1932 год.

Члан 5.

Ова Уредба ступа у живот и добија обавезну снагу дана 28 фебруара 1932 године.

Бр. 9076.

27 јануара 1932 год.

Београд

Министар Правде,

Б. Максимовић с. р.

(Ова Уредба обнародована је у Службеним Новинама дана 5 фебруара 1932 године Број 27.)

18.

Распис

Министарства Финансија бр. 121221-1931. о таксирању молбе за упис права власништва на два разна купца.

Број Претс. I. А. 251-1931 год.

Господину

Претседнику Окружног суда

Министарство правде својим актом од 12 октобра 1931 године доставило је овом Претседништву под бројем 121221 распис следеће садржине:

„Поводом једног питања, Министарство финансија, Одељење пореза, на основу §-а 43. закона о судским таксама даје следеће објашњење:

Ако један продаваоц предложи суду само један поднесак на упис права власништва на два разна купца гледе парцела, које је овај продаваоц продао овим

купцима на основу двају уговора, онда овакав поднесак подлежи такси увек у једноструком износу по прописима наведеним у тар. бр. 42. закона о судским таксама у вези са објашњењем Министарства финансија одељење пореза од 10. марта 1931. год. бр. 16.209-III-1931. (Финансијски зборник страна 316 ex 1931), изузев случај из напомене II. уз тарифни број 42. закона о судским таксама гледе уписа код више судова.“

Предње Вам се доставља ради знања с тим, да изволите о томе путем расписа обавестити и Старешине подручних Вам Среских судова, а о учињеноме поднети ми извештај у року од 8 дана.

Нови Сад, 23. октобра 1931. године.

Др. Ник. Игњатовић,
Претседник Апелационог суда
у Новом Саду

19.

Распис

Мин. финансија од 7. септ. 1931. Бр. 19558. у погледу таксирања меница издатих у иностранству, које се накнадно унесу у Југославију.

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
Бр. 111230
12. октобра 1931.

Министарство финансија, одељење пореза актом од 7 септембра 1931. год. бр. 19558 доставило је Министарству правде следеће:

„Народна банка Краљевине Југославије под бр. 34.806-31 доставила је писмо следеће садржине:

Примећује се да судови и финансијске власти не примењују једнообразно тарифни број 31. Закона о таксама са односним напоменама које имају карактер законских прописа, у погледу таксирања меница издатих у иностранству, које се накнадно унесу у Југославију.

Из логичне интерпретације тарифног броја 31. Закона о таксама са првом и другом напоменом произлази да меница која је издата на страни:

а) подлежи плаћању пуне меничне таксе, по скали из тарифног броја 31. Закона о таксема, ако се на њој означено место плаћања налази у Југославији; а исто тако и ако је она платива у иностранству, али се накнадно на њој испише да је платива у месту које се налази у Југославији;

б) не подлежи плаћању пуне меничне таксе, него такси од пет динара из прве напомене уз Т. бр. 31. без обзира на износ, ако је платива на страни, па се унесе у Југославију ради пуштања у саобраћај, или ради наплате без интервенције државних власти.

Према томе, ако меница подлежи плаћању таксе од пет динара, она не подлежи плаћању пуне меничне таксе; а ако подлежи плаћању пуне меничне таксе, не подлежи поред тога још и плаћању таксе од пет динара из прве напомене уз Т. Бр. 31.

Међутим, дешава се по некад да власти, када таксирају меницу пуном таксом по скали из Т. Бр. 31. а према меничној суми, наплате поред тога још и пет динара на основу прве напомене уз Т. бр. 31.

Овакав поступак сматрамо да није у сагласности са поменутиим законским одредбама, а сама околност да овако не поступају све, него само неке власти и не увек него само по некада, ствара забуну у пословима новчаних завода око наплате меница које им шаљу из иностранства услед тога страни комитенти наших новчаних завода не могу никад унапред поуздано знати колика такса код нас има да се плати по меници коју шаљу за наплату.“

Достављајући предње, Одељењу пореза част је замолити Министарство да изволи обавестити све судове, да у случајевима предвиђеним у другој напомени уз Т. Бр. 31 таксене тарифе, када се за меницу има да наплати такса према табели Т. бр. 31, нема места наплати

и таксе према првој напмени уз поменути тарифни број, јер наплата таксе према табели искључује таксу из прве напомене од 5— динара.

20.

Распис

Министарства Правде о таксирању заменичке пуномоћи.

Број Претс. I. А. 26-1932 год.

Господину

Претседнику Окружног суда

Министарство Правде својим актом од 20. фебруара 1932 године Број 16251. доставило је овом Претседништву распис следеће садржине:

„Поводом представке Адвокатске Коморе у Новом Саду од 12. децембра 1931 године у погледу наплаћивања таксе од стране судова за супституционе пуномоћи адвоката, Министарство финансија — одељење пореза доставило је овом Министарству актом од 26. јануара о. г. број 1396. ово:

„Према § 25 Закона о адвокатима, адвокати су овлаштени да издају пуномоћија, односно одређују себи заменика, али то не значи да тај пренос права заступања према прописима Тбр. 16. таксене тарифе није ново пуномоћије. Околност пак што се то право заступања обично даје у продужењу истог пуномоћија, т. ј. на истом листу ни у колико не утиче на таксу јер исправа — пуномоћије постоји.

Достављајући предње, Одељењу пореза част је замолити Министарство да са овим становиштем упозна све судове како би се једнообразно поступало.“

тор није у својој особи увучен у парницу, те се пресуда не односи на њега него на лице које он заступа. Из ових разлога ваљало је ревизиону молбу као неосновану одбити и молитеља ревизије на снашање и ревизионих трошкова осудити.

У погледу трошкова пресуде призивног суда, исто, одговара закону, јер је молитељ обнове у суштини изгубио парницу, те је могао бити обвезан на снашање парничких трошкова према противнику, који одговарају висини установљених трошкова у платежном налогу.

Нови Сад, 2 октобра 1930.

45.

*1. Купац некретнина има се сматрати до-
бронамерним само онда, ако се о фактичном
стању није могао уверити из грунтовнице, или
иначе. — II. Начело јавности, публицитета
грунтовнице, протеже се само на грунтовницу
и на грунтовну архиву.*

(Касациони суд Одељење Б. у Н. Саду
бр. Г. 152-1928.)

Касациони суд, Б. Одељење одбија ревизиону молбу тужитеља и осуђује га да туженом на руке његовог правозаступника плати у року од 15 дана под претњом принудног извршења и у име ревизионих трошкова 600 словом шестстотина динара.

Разлози: Против пресуде призивног суда у целости уложио је ревизиону молбу тужилац.

И ако је у својој ревизионој молби пропустио изјавити на ком основу напада пресуду призивног суда, из образложења ревизионе молбе се даје установити да се жали због повреде материјалног права.

Жалбе нису основане.

По неспорном и ненападнутом стању ствари, тужитељ је од ћерке тужене купио спорну некретнину, на коју је у време купопродаје било укњижено право доживотног плодуживања у корист тужене и то на основу решења оставинског суда о предаји оставине.

Није спорно, додуше, да та укњижба није одговарала намири склопљеној у оставинском поступку, јер је по тој намири туженој право плодуживања припадало само дотле док њезина деца не постану пунољетна, но када се је девојка тужене удала и постала пунољетна потписала је (и то још далеко пре продаје некретнина) изјаву по којој препушта доживотно право плодуживања својој матери, туженој са дозволом грунтового укњижења.

Није најзад, спорно ни то да је некретнине тужена и поседовала. Тужитељ као купац тих некретнина, тражи посед купљених некретнина са разлога да је он грунт. власник и да тужена нема веће право на посед, будући је укњижба њезиног права плодуживања погрешна била, а накнадно стечено право доживотног плодуживања није грунт. укњижено. те се он има сматрати купцем у доброј вери.

Ово стајалиште тужитеља није умесно.

Купац некретнина се има сматрати добро намерним само онда, ако се о фактичном стању није могао уверити, ни из грунтовнице, а нити је на који други начин морао дознати то стање. Што се тиче сазнања из грунтовнице правилно је стајалиште призивног суда, да се начело јавности публицитета грунтовнице протеже само на саме грунтовнице и на архиву грунтовнице.

Како је пак по грунт. упису и по садржини архиве туженој припадало право доживотног плодуживања, то је дужност купца била уверити се о фактичном стању, које ће имати респектовати.

Како је пак по установљеном стању ствари тужена заиста стекне право доживотног плодуживања још

знатно (2 год.) пре него што је тужитељ купио упитну земљу, то се он не може позивати да је био у доброј вери т. ј. у уверењу да више не постоји право доживотног плодуживања тужене када је купио спорне некретнине, тим мање, јер сам признаје да је приликом купопродаје преговарао и са туженом што не би чинио да је био уверен да она није у поседу и односно да нема никаква права на посед.

Из ових разлога је ваљало ревизиону молбу као неосновану одбити и тужитеља у смислу 425, 508. и 543. §§-а г. п. п. — а на снашање и ревизионих трошкова осудити.

Нови Сад, 1. маја 1928. год.

46.

Купац, који је изгубио оригинални купопродајни уговор, пре него што је допична некретнина грунтовно преписана на њега, има права да тражи од продавца, да му овај потпише нов уговор, а није дужан, да претходно тражи судско поништење изгубљеног уговора.

(Кас. суд Одељ. Б. у Н. Саду,
Г. 662-1929.)

Касациони суд, Б. Одељење одбија ревизиону молбу туженога и осуђује га да тужитељу на руке правозаступника му плати у року од 15 дана под претњом принудног извршења у име ревизионих трошкова 1200 дин.

Разлоги: Тужилац је тражио да му тужени поновно изда за грунт. препис способан уговор, јер да је оригинални уговор изгубио.

Тужени се против пресуде призивног судз, којом је обвезан да тужбеном захтеву удовољи, жали, што призивни суд није набавио списе Фин. Управе, којима је

желео доказати да је тужилац оглобљен од стране Фин. власти јер да само зато није приказао оригиналан уговор, јер је пропустио законити рок за приказивање. Жалио се, даље, и зато што призивни суд није дао места његовом дилаторном приговору из 2. т. 180. §-а Гпп., јер тужитељ није претходно спровео поступак ради уништења наводно изгубљеног уговора.

Жалбе нису основане. Како се тужба оснива на тој чињеници да је тужилац (купац некретнина) изгубио оригинални уговор, стога спорно питање, да ли је уговор изгубљен или не, има да реши суд пред којим се води парница ради издавања новог уговора. Списи финансијског поступка могли би бити само у том случају од утицаја за решавање спора, ако би се међу њима налазио наводно изгубљени уговор. Но ово ни сам тужени није тврдио.

Дилаторни приговор пак, зато није основан, јер спорни купопродајни уговор, није таква исправа чије се поништење има судским путем тражити да би се право које из њега произлази могло остварити.

Стога је ваљало ревизиону молбу као у целости неосновану одбити.

Расположење у погледу трошкова оснива се на 425.

§. г. п. п.-а.

Нови Сад, 13 јуна 1930.

Види: V. 104.

* * *

47.

I. Умесност и основаност тужбеног захтева има се пресуђивати — сем случаја из §-а 396 Гап. — према времену подношења тужбе.
— II. По сталној судској пракси издржавање за незаконито деше, припада до получења при-

вредне способности његове, која се у нормалним случајевима стиче код мушке деце са навршеном 16. годином живота.

(А. С. у Н. Саду као рев. суд,
Г. 2560-1929.)

48.

Дародавац може једнострано одустати од даровања или опозвати даровање због грубе неблагодарности.

(А. С. у Н. Саду као рев. суд,
Г. 1030-1930.)

49.

Онај, чијом је кривицом раскинуто уговор, не може тражити отштету.

(А. С. у Н. Саду као рев. суд,
Г. 1819-930.)

50.

Враћени су списи првостепеном суду са наређењем, да исти суд позове оптуженог, да тачно наведе тачке пресуде и повреде закона због којих се жали, јер се из записника гл. претреса није видело, да ли је судија поступио у смислу наређења из §-а 395. од. 2 К. с. п.

(Апелациони Суд у Н. Саду,
Кппа. 109-1930.)

51.

Од стране државног шужиоца пропуштање рока од 3 дана предвиђеног у §-у 206. К. с. п. нема санкцију обустављања поступка.

(А. С. у Н. Саду, Бр. Кжа. I. 177-931.)

52.

Родитељ природног оца не може се приморати да издржава небрачно дете синовљево, чак ни онда, ако син живи у родитељској кући и своју радну снагу улаже у родитељску економију, сем случаја, ако се родитељ природног оца на то обвезао посебним уговором, или ако га шерши кривично правна одговорност око зачећа ванбрачног детета.

(Апелациони суд у Н. Саду, као рев. суд, Г. 3234-1929.)

* * *

Види: Књ. I. сл. 10.

53.

Послодавац има права, да без ошказног рока оштаусти свога намештеника, ако овај прети послодавцу или његовој породици, или их тешко вређа.

Апелац. суд у Н. Саду као ревиз. суд, Г. 1279-1930.)

54.

Овлашћеник, који има права служности (плодоуживање) са стварно правним дејством услед груншовне укњижбе, а кога сметају у употреби овог права, може покренути парницу ради прибављања важности тог свог права.

(Апелац. суд у Н. Саду као ревиз. суд, Г. 250-930.)

55.

Тачно плаћање закупнине о уговореном термину, бишни је услов закупног уговора у шом смислу, да свако задоцњење закупца са исплатом закупнине, овлашћује закуподавца, да тражи разрешење уговора, па и онда ако то странке нису изречно уговориле.

(Апелац. суд у Н. Саду, као ревиз. суд, Г. 1256-1930.)

* * *

О закупу види још III. 35. VI. 52. VIII. 116. 181. 222. IX. 43. 135. X. 95. 127. 135. XI. 127. 162. и 181.

56.

Задруга у смислу §-а 228. Трговинског закона не постоји док није убележена у трговачки регистар, па све докле ни нема парничне способности. Помањање парничне способности, у смислу последњег става §-а 180. Гпп. и у смислу става 2. тач. 1. §§. 505. и 540. Гпп.



има се узети у обзир из службене дужности. Ревиз. суд је ван крепости ставио пресуду нижих судова и обуставио парницу, јер странка, која је покренула парницу, нема парничне способности.

(Апел. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. 2529-1929.)

* * *

О задрузи види: VIII. 100.

57.

Мати природног детета не може добити издржавање за њезино ванбрачно дете, ако је оно већ способно да се самостално издржава.

(Апелац. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. 1752-1928.)

* * *

Судска пракса. До кога доба се има издржавати небрачно дете, јесте чињенично питање које се увек има утврдити на основу слободне оцене суда. (164-1913).

По сталној судској пракси природни отац је дужан издржавати ванбрачно дете, док оно не наврши 16. година. Но постоји и то правно правило, да ако небрачно дете и после тога доба спадне на издржавање особито с обзиром на душевне или телесне недостатке његове, дужност издржавања траје до пунољетности односно дотле док не постане способно за самостално зарађивање (1203-921.)

58.

Сама чињеница, да су понуђени сведоци најближа родбина тужитељева, није довољан разлог, да се њихово саслушање одбије с том мотивацијом, да су они, као такви заинтер-

Дисциплинско веће за судије:

Претседник: Др. Никола Игњатовић, претседник
Апел. суда

Заменик: Др. Бошко Ђурђевић, потпретс. А. с.

Редовни чланови: Милан Зорић,
Др. Михајло Теодоровић,
Др. Јован Катурић и
Васиљко Стефановић.

Заменици: Антун Мраковчић,
Др. Теодор Петковић
Фрањо Сочанин и
Карло Кленовшек.

Дисциплинско веће за судске чиновнике:

Претседник: Др. Никола Игњатовић, претседник

Заменик: Др. Бошко Ђурђевић, потпретседник

Редовни чланови: Др. Иван Прудан,
Др. Теодор Петковић,
Милан Зорић и
Душан Спалатин.

Заменици: Др. Тома Павловић,
Др. Јован Катурић,
Фрањо Сочанин и
Карло Кленовшек.



Шт. ј. сп/321